

Министерство на транспорта,
информационните технологии и съобщенията
София 1000, ул. "Дякон Игнатий" №9, тел. 9409/603 568 662 650

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Reg. № 09-00-59 Дата 30.06.14

**МИНИСТЪР НА ТРАНСПОРТА, ИНФОРМАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ И
СЪОБЩЕНИЯТА**

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
По к. д. № 8 /2014 г.

СТАНОВИЩЕ

от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията

Относно: искане на омбудсмана на Република България за установяване противоконституционност на разпоредбите на чл. 250а-250е и чл. 251а от Закона за електронните съобщения

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

По искане от омбудсмана на Република България (*Искането*) е образувано конституционно дело № 8 от 2014 г., като с Определение от 12 юни 2014 г. искането е допуснато за разглеждане по същество. С искането се оспорва съобразността на чл. 250а-250е и чл. 251а от Закона за електронните съобщения (ЗЕС), създадени със Закона за изменение и допълнение на Закона за електронните съобщения (обн., ДВ, бр. 17 от 2010 г.).

Както е посочено в Искането, с атакуваните разпоредби се въвеждат изискванията на Директива 2006/24/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. за запазване на данни, създадени или обработени, във връзка с предоставянето на обществено достъпни електронни съобщителни услуги или на обществени съобщителни мрежи и за изменение на Директива 2002/58/ЕО (Директива 2006/24/ЕО).

Атакуваните разпоредби регламентират задълженията на предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги да съхраняват за срок от 12 месеца изчерпателно изброени данни, създадени или обработени в процеса на тяхната дейност, необходими за проследяване и идентифициране на източника на връзката, идентифициране на направлението на връзката, идентифициране на датата, часа и продължителността на връзката, идентифициране на типа на връзката, идентифициране на крайното електронно

съобщително устройство на потребителя или на това, което се представя за негово крайно устройство и за установяване на идентификатор на ползваните клетки. Други данни, включително разкриващи съдържанието на съобщенията (самата кореспонденция) не могат да бъдат съхранявани по реда на посочените разпоредби. Данните се съхраняват за нуждите на разкриването и разследването на тежки престъпления, компютърни престъпления (чл. 319а-319е от Наказателния кодекс), както и за издирване на лица. Очертан е изчерпателно кръгът от лица, които имат право да искат извършване на справка, като достъпът до данните се осъществява след разрешение на председателя на районния съд или от оправомощен от него съдия. Регламентирани са и задълженията на предприятията да осигурят възможност за постъпване на съдебните разпореждания за достъп и за извършване на справки въз основа на тях, както и за унищожаването на данните.

В доклада на министъра на вътрешните работи – вносител на проекта на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроекта е посочено, че нормите са необходими за изпълнението на задълженията на Република България като държава – членка на Европейския съюз за пълното въвеждане на изискванията на посочената директива. Изложени са подробни съображения за необходимостта от тази мярка и механизмите за контрол и наблюдение над изпълнението на процедурите, с оглед защитата на личните данни и правата на гражданите, включително и политически контрол чрез предвижданата нарочна комисия в Народното събрание.

От съществено значение, с оглед преценката на съответствието на нормите с Конституцията на Република България, е обстоятелството, че оспорваните текстове съставляват изчерпателна установена със закон процедура за реда за запазването, съхраняването и използването на данните за трафик и данните за местоположението и свързаните с тях данни, случаите на използването им, целите, за които могат да бъдат използвани, както и абсолютното изискване достъпът до запазените данни да става въз основа на решение на съда. В тази връзка, са приложими съответно мотивите, изложени в Решение № 4 от 2006 г. на Конституционния съд на Република България по конст. д. № 11/2005 г. Следва да се съобрази също така, че не се съхраняват самите съобщения (кореспонденцията по смисъла на чл. 34 от Конституцията на Република България).

С Решение от 8 април по съединени дела С-293/12 и С-594/12 Съдът на Европейския съюз (голям състав) е обявил Директива 2006/24/ЕО за невалидна, основавайки се на обстоятелството, че актът на общностното право е „надхвърлил границите, които налага зачитането на принципа на пропорционалност с оглед на членове 7 и 8 и на член 52, параграф 1 от Хартата“.

Предвид правомощията на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията да формулира политики в областта на електронните съобщенията, при съобразяване с интересите на потребителите на тези услуги и техните права като граждани на Република България, както и с цел устойчиво развитие на този отрасъл е формулирана позиция на Работна група 17 „Телекомуникации и информационни технологии“ към Съвета по европейски въпроси, създадена от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията по чл. 7 от Постановление № 85 на МС от 2007 г. за координация по въпросите на Европейския съюз.

Съгласно посочената позиция, ефективната защитата на тайната на съобщенията и защитата на личните данни, в съответствие с чл. 7 и 8 от Харта на основните права на Европейския съюз, ще повиши доверието при ползването на електронните съобщителни услуги, което е основен фактор за увеличаване на потреблението и, съответно, развитие на ключовия за съвременната икономика сектор на електронните

съобщения. Доколкото трябва да се гарантира и провъзгласеното от чл. 6 на Хартата право на всеки не само на свобода, но също така и на сигурност, следва да бъдат намерени балансирани решения за подпомагане предотвратяването, разкриването и разследването на тежки престъпления, без това да води до нарушаване на правата на гражданите. В тази връзка, разпоредбите от Закона за електронните съобщения, въвеждащи Директива 2006/24/ЕО, следва да се преразгледат в светлината на Решението на Съда на ЕС от 8 април 2014 г. по съединени дела С 293/12 и С 594/12, което обявява Директива 2006/24/ЕО за невалидна, като се отчетат и изискванията на Хартата на основните права в Европейския съюз.

С уважение,

Данаил Папазов
Министър на транспорта,
информационните технологии и съобщенията

